

N BTW planten A2
MH/JC/AS
764-2017

Brussel, 16 mei 2017

ADVIES

over

**HET BTW-TARIEF VOOR DE LEVERING VAN PLANTEN EN BLOEMEN BIJ
TUINAANLEG EN -ONDERHOUD**

(goedgekeurd door het bureau op 21 maart 2017,
bekrachtigd door de algemene vergadering van de Hoge Raad op 16 mei 2017)

De Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO heeft kennis genomen van het wetsvoorstel van 16 januari 2017 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven wat betreft het BTW-tarief voor de levering van planten en bloemen bij tuinaanleg en -onderhoud (54K2261).

Na een vergadering van sectorcommissie nr. 5 - Land- en tuinbouwgebonden activiteiten op 15 maart 2017 en de verdere raadpleging van de beroepsorganisaties van deze sectorcommissie, heeft het bureau van de Hoge Raad op 18 april 2017 bij hoogdringendheid volgend advies op eigen initiatief uitgebracht, dat werd bekrachtigd door de algemene vergadering van de Hoge Raad op 16 mei 2017.

CONTEXT

Het bovenvermeld wetsvoorstel¹, dat momenteel wordt besproken in de Kamercommissie Financiën en Begroting, beoogt het BTW-tarief voor de levering van planten en bloemen bij tuinaanleg en -onderhoud te verlagen tot 6%. Tijdens de bespreking in de Kamercommissie werd beslist het advies van de Raad van State te vragen. Het daaropvolgende advies nr. 60.923/3 van 20 februari 2017 van de Raad van State werd op 7 maart 2017 in de Kamercommissie rondgedeeld².

STANDPUNTEN

A. Anomalie in de BTW-regelgeving

Reeds sinds lange tijd vragen de ondernemingen die tuinaanleg en -onderhoud doen om het BTW-tarief van 21% dat geldt voor de levering van planten en bloemen in het kader van tuinaanleg of -onderhoud te verlagen tot 6%. Die 6% is namelijk het BTW-tarief dat momenteel reeds van toepassing is wanneer men planten of bloemen koopt, ook wanneer men deze laat leveren, zonder dat die aankoop samengaat met diensten van tuinaanleg of -onderhoud. De klant betaalt dus 6% BTW wanneer hij zijn planten en bloemen rechtstreeks bij een sierteler, in een tuincentrum of in een winkel koopt en 21% BTW wanneer hij diezelfde planten via een tuinaannemer koopt.

De verkoop en levering van planten en bloemen is namelijk onderworpen aan het verlaagde BTW-tarief van 6%. Tuinaanleg en -onderhoud is een dienst (werk in onroerende staat) die onderworpen is aan het tarief van 21%. De daarbij gebruikte materialen, dus ook de planten en bloemen, worden momenteel in België als bijkomstigheid van die dienst beschouwd en dus ook aan het tarief van 21% onderworpen.

Doordat ondernemingen die tuinaanleg en -onderhoud doen hun klanten meer BTW moeten aanrekenen ontstaat er oneerlijke concurrentie. Veel klanten geven er de voorkeur aan om hun planten en bloemen niet bij de tuinaannemer aan te kopen maar, tegen een lager BTW-tarief, zelf rechtstreeks bij een sierteler, tuincentrum of winkel.

¹ <https://www.dekamer.be/kvvcr/showpage.cfm?section=/flwb&language=nl&cfm=/site/wwwcfm/flwb/flwbn.cfm?legislist=legisnr&dossierID=2261>

² <http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/54/2261/54K2261003.pdf>

Bovendien leidt het verschil in BTW-tarief er toe dat er meer beroep wordt gedaan op zwartwerk of ondernemingen die de van toepassing zijnde regels niet respecteren. Zo gebeurt het dat klanten zelf hun planten en bloemen aankopen tegen het BTW-tarief van 6% en vervolgens aan een tuinaannemer vragen die planten en bloemen te vervoeren. Op dat moment is er echter sprake van vervoer van goederen voor derden en moet men aan een aantal verplichtingen voldoen (vergunning, tachograaf, ...) wat dan doorgaans niet het geval is. Bovendien zal een bonafide tuinaannemer die zelf de planten en bloemen niet vervoerd heeft, normaal gezien die planten en bloemen niet willen planten. Het vervoer heeft namelijk een belangrijke impact op de overlevingskans van de planten en bloemen en de tuinaannemer zal zich voor die planten en bloemen niet meer garant willen stellen. Indirect leidt het verschillende BTW-tarief dus ook tot zwartwerk in de sector van de tuinaaneming en het tuinonderhoud.

B. Uitsplitsing is de oplossing

Hoe nu dat verschil in BTW-tarief aanpakken? Het BTW-tarief van 6% dat geldt voor de levering van planten en bloemen verhogen tot 21% is sowieso geen optie gezien de economische effecten van dergelijke BTW-verhoging. Het BTW-tarief van 21% dat geldt voor tuinaanleg en -onderhoud verlagen tot 6% is een weinig haalbare optie aangezien de Europese regelgeving duidelijk bepaalt voor welke activiteiten een verlaagd tarief mag worden toegepast en tuinaanleg en -onderhoud daar niet onder vallen³. De oplossing om het BTW-tarief voor de levering van planten en bloemen in het kader van tuinaanleg- en onderhoud op 6% te brengen is het toepassen van een verschillend BTW-tarief op tuinaanleg en -onderhoud enerzijds en op de levering van planten en bloemen die in dat kader plaatsvindt anderzijds.

Buiten het wetsvoorstel waarover dit advies handelt, zijn er sinds 1998 in Kamer en Senaat in totaal tien andere wetsvoorstellen ingediend om dit doel te bereiken⁴. Die voorstellen zijn echter nooit goedgekeurd. Het belangrijkste struikelblok was de stelling dat tuinaanleg en -onderhoud en de levering van de planten en bloemen samen als één enkele ondeelbare prestatie moeten worden beschouwd waarbij de tuinaanleg en het tuinonderhoud de hoofdprestatie vormt en dus het geldende BTW-tarief bepaalt. Telkens werd tijdens de parlementaire bespreking deze interpretatie echter in vraag gesteld.

Ook het wetsvoorstel 54K2261 waarover dit advies handelt, beoogt een uitsplitsing in de tuinaanleg en het tuinonderhoud enerzijds en de levering van planten en bloemen anderzijds zodat beide onderdelen aan hun eigen BTW-tarief kunnen onderworpen worden.

Zoals eerder gesteld is er dus vanuit de Kamercommissie een advies aan de Raad van State gevraagd. In dit advies van de Raad van State wordt ook op het vraagstuk van de uitsplitsbaarheid gewezen en op de verschillende standpunten die ter zake in de rechtspraak en rechtsleer bestaan. Een belangrijke opmerking die de Raad van State maakt, is dat kan worden aangenomen dat het over twee onderscheiden prestaties gaat aangezien de tuineigenaar ook zelf de planten en bloemen kan kopen om vervolgens beroep te doen op een tuinaannemer en aangezien de aanleg en het onderhoud van tuinen niet noodzakelijkerwijze de levering van planten en bloemen inhoudt.

³ Richtlijn 2006/112/EG Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=URISERV%3A131057>)

⁴ Kamer en Senaat, documentnummers 54K0608, 53K0567, 52S0788, 52K0897, 51K1558, 51K0204, 50K2314, 51S0212, 50S0067 en 49S0853

De Hoge Raad vindt dat een zeer terechte opmerking. Het is volgens de Hoge Raad uitermate logisch dat de tuinaannemer een verschillende BTW-tarief mag hanteren voor zijn diensten enerzijds en voor de levering van de planten en bloemen anderzijds aangezien zijn klant voor zichzelf die mogelijkheid sowieso heeft door zijn planten en bloemen rechtstreeks aan te kopen. Aangezien in Nederland reeds jaar en dag dergelijke uitsplitsing wordt gehanteerd, zal er vanuit de Europees Unie ook geen bezwaar zijn.

Uit een budgettaire impactanalyse van het toepassen van het 6% BTW-tarief op de levering van planten en bloemen in het kader van tuinaanleg en -onderhoud, blijkt bovendien een positief resultaat. In 2005 heeft het Rekenhof in een advies over een eerder wetsvoorstel ter zake gesteld dat de budgettaire impact moeilijk kan bepaald worden omdat de minderontvangst inzake BTW niet exact kan ingeschat worden maar vooral omdat de grootte van de terugverdieneffecten moeilijk te berekenen is.⁵ De bij de Hoge Raad vertegenwoordigde beroepsorganisatie Vereniging van Belgische Tuinaanemers (VBTA) heeft recent zelf een budgettaire impactanalyse gemaakt waarin ze onder meer getracht hebben die terugverdieneffecten in kaart te brengen. Die terugverdieneffecten situeren zich voornamelijk op het gebied van de BTW en de fiscale en sociale bijdragen die de overheid nu misloopt door zwartwerk dat mede veroorzaakt wordt door het verschillend BTW-tarief. Uit die analyse blijkt dat die terugverdieneffecten zeker voldoende significant zijn om tot een positieve budgettaire impact te komen.

Gezien de verschillende hier aangehaalde elementen, steunt de Hoge Raad dan ook het voorliggend wetsvoorstel.

CONCLUSIE

Momenteel moet de klant 6% BTW betalen wanneer hij planten en bloemen rechtstreeks bij een sierteler, in een tuincentrum of in een winkel koopt en 21% BTW wanneer hij diezelfde planten via een tuinaannemer koopt. Dit leidt tot oneerlijke concurrentie en draagt bij tot zwartwerk.

Het is volgens de Hoge Raad niet meer dan logisch dat de tuinaannemer een verschillende BTW-tarief mag hanteren voor zijn diensten enerzijds en voor de levering van de planten en bloemen anderzijds.

De Hoge Raad vraagt dan ook dat het wetsvoorstel van 16 januari 2017 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven wat betreft het BTW-tarief voor de levering van planten en bloemen bij tuinaanleg en -onderhoud (54K2261) zo snel mogelijk wordt goedgekeurd zodat deze anomalie in het BTW-stelsel uiteindelijk kan worden aangepast en daarmee een einde kan worden gemaakt aan de oneerlijke concurrentie en het zwartwerk die daar het gevolg van waren.

⁵ Advies van het Rekenhof van 20 april 2005 over het wetsvoorstel 51K0204 tot uitbreiding van het verlaagde BTW-tarief voor de sierteelt tot de levering van planten en bloemen bij tuinaanleg (<http://www.dekamer.be/kvvcr/showpage.cfm?section=flwb&language=nl&cfm=/site/wwwcfm/flwb/flwbn.cfm?dossierID=0204&legislat=51&inst=K>)